

henved 200,000 Kr., saa at saaledes disse Udlaan yderligere ere formindskede, og samtidig dermed er der til Nationalbanken ikke indkommet Begjæring om nye Laan til den forestaaende Termin af et større Beløb end omtrent 450,000 Kr. Ganste vist vil der i de Maanedø, der forestaa, indkomme flere Begjæringer, men det er dog naturligt, at Sparekasserne saa vidt muligt i Tide søge at forberede sig paa, hvad der vil være at udrede i den forestaaende Termin, og det maa da ganste vist indrømmes, at dette Beløb, jeg her har nævnt, har paa ingen Maade noget Foruroligende ved sig. Noget bestemt videre afgjørende Slutning skal jeg, som sagt, ikke drage heraf, men efter alt Øvrigt, hvad jeg har tilladt mig at anføre, kan jeg, for at gjentage det, ikke tro, at det er den rette Veie, den, som man her har foreslaaet til at afhjælpe Tidens Tryk.

S. Pedersen: Det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, har dølet ved enkelte Sparekassers Dispositioner over deres Midler og har navnlig paapeget den Feil, som de i Almindelighed have gjort sig skyldige i ved at have bundet deres Kapitaler ved Prioriteter og derved indlullet deres Debitorer i den Løkke, at det var uopsigelige Laan. Det er ganste vist en Feil, hvis Sparekasserne have gjort det i en for stor Udstrækning, hvad der vel neppe er tvivlsomt, men det forandrer jo ikke det Faktum, som virkelig eksisterer og eksisterer i en saadan Udstrækning, at Indskuddene i Sparekasserne, navnlig Tilgangen af Sparernes Midler, som under ordinære Forhold i en Arrække have flydt stedse rigeligere og rigeligere, nu flyde mindre rigeligt, medens Sparekasserne i Tilid til, at Tilgangen stedse vilde vedblive, have truffet deres Dispositioner paa en saadan Maade, at baade de og deres Debitorer have betragtet Sparekasselaanene som temmelig stabile og sikre. Det kan ikke negtes, at mange Sparekasser i den Henseende maasse have begaaet en Feil i deres Dispositioner, men naar en Krise er umiddelbart over Hovedet, gjælder det jo ikke alene om at undersøge, hvorfra Stylden hidrører, men det gjælder navnlig om at træffe Foranstaltninger til at afhjælpe de uheldige Forhold, som trykke det Hele, og som der netop kan være Fare for vilde gribe langt mere om sig, hvis der ikke kan hjælpes paa en eller anden Maade. Naar man dernæst har gjort Indvendinger mod Forslaget, fordi man ved at laane til Sparekasserne alene har en enkelt Klasse for Die, og man som saadan har tænkt paa Landbostanden,

saa vil jeg gjerne indrømme, at jeg vilde have anset det for heldigere eller som Noget, der vilde have mere Chance for at vinde Tilslutning, hvis Forslagsstillerne havde stillet disse Midler i større Almindelighed til fri Disposition til Løttelse af Omsætningsforholdene, men paa den anden Side kan jeg ikke uden med et vist Forbehold erkjende Rigtigheden af, at de Laan, som gives til Sparekasserne, skulle saa at sige have ensidigt Hensyn til Landbostanden og dens Interesser, thi det er jo givet, at naar Landbostanden ikke kan fyldestgøre sine Gjældsforpligtelser lige over for Handelsstanden, og naar den ikke kan faae den fornødne Driftskapital, vil det ogsaa trykke Omsætnings- og Næringsforholdene i Byerne. Jeg tror derfor ikke, at man kan sige, at Sparekasserne i den Grad ere overveiede for Landbostanden, da det jo dog maa siges, at de i det Hele taget bringe en Cirkulation af Penge til Veie, der kommer alle Klasser til Gode, om end i et noget forskelligt Omfang. Der er med Hensyn til Pante- og Prioritetsforholdene navnlig henvist til Kreditforeningslaan som Udvet, og der er talt om den Dyrhed, der er for Tiden, og om den større Dyrhed, der vil blive. Naar de Opsigelses, som dels ere indtraadte, dels kunne ventes, skulle erstattes ved Kreditforeningslaan, saa at der derved foranlediges en ny Serie, saa er det jo ganste vist, at naar der kastes en saadan Mængde Obligationer paa Markedet, maa det absolut medføre en meget betydelig Nedgang af dette Papir. Jeg skal imidlertid gjøre opmærksom paa, at der navnlig efter den store Udtykning, som er foregaaet i den sidste Snæs Aar, er en meget betydelig Del af vore smaa Landeieendomsbesiddere, som ikke kunne faae Laan i Kreditforeningerne, fordi der er fastsat et vist Minimum, hvorunder der ikke gives Laan. Jeg tror, forsaavidt jeg ikke husker feil, at der fra den jydske Kreditforening ikke laanes mod Pant i nogen Eiendom, som ikke kan tageres til 2,000 Kr., men det er dog bekjendt, at der er et meget betydeligt Antal af Landeieendomsbesiddere, som befinde sig i det Tilfælde, at deres Eiendomme ikke kunne naae derne Lagationsværdi, og desuagtet baade trænge til Laan og kunne give fyldestgørende Sikkerhed for Laanet; Saadanne ville være naturlig henviste til at hjælpes af Sparekasserne, naar disse blot have Midler til Stede at hjælpe dem over den Forstyrrelse, der er for Diebliffet. Det skulde glæde mig, hvis jeg turde nære det Haab, at de Begjæringer, der efter den sidste Oplysning, det ærede kongevalgte Medlem (Ussing) gav, vare indkomne om Laan til Juni